

Kenniscentrum Vlaamse Steden

‘In actie met burgers’ Workshop wijkbudgetten

Financieel-technisch luik

Jan Leroy
Brussel, 29.4.2010

Inhoud

- Wijkbudgetten: wat bedoelen we eigenlijk?
- Budgethouderschap in het Gemeentedecreet: dé oplossing?
- Gesignaleerde knelpunten
- Aandachtspunten
- Suggesties

Wijkbudgetten: wat bedoelen we eigenlijk?

- Subsidies aan (al dan niet formele) organisaties en actoren die actief zijn in een bepaalde buurt of wijk:
  - Met zeer specifieke bestedingsregels
  - Met zeer ruime bestedingsregels
- Delen van het stedelijke budget die duidelijk wijkgericht zijn, bv.:
  - Aanleg speelterreintjes: x euro voor aanleg in wijk A, y euro voor aanleg in wijk B, enz.
  - Bouw van duidelijk wijkgerichte infrastructuur (dienstencentra, renovaties, ...)
  - ...

Wijkbudgetten: wat bedoelen we eigenlijk?

- Middelen die de stad samen met de ‘levende krachten’ van de wijk kan besteden, voor zover die levende krachten initiatieven nemen (dus coöperatie stad-wijk), bv.:
  - stad levert materiaal, toezicht, kennis; wijk levert inzet van ‘man’kracht
  - stad renoveert of legt aan, wijk houdt toezicht of doet onderhoud
- Nog andere vormen en (vele) varianten op het vorige
- Of toch het budgethouderschap voor wijkcomités of burgerinitiatieven zoals bepaald in het Gemeentedecreet?

- Budgethouderschap: wat? (1)

‘Een verbintenis mag alleen worden aangegaan door de bevoegde budgethouder op grond van een goedgekeurde, op het budget voorkomende post of op grond van een voorlopig krediet.

De personeelsleden, de leden van de gemeenteraad of de leden van het college van burgemeester en schepenen die in strijd hiermee verbintenissen hebben aangegaan, zijn hiervoor persoonlijk verantwoordelijk, behoudens in de gevallen die door of krachtens dit decreet worden bepaald en onverminderd de eventuele medeverantwoordelijkheid van andere organen of personeelsleden van de gemeente.’ (art. 156 GD)

[Opm.: wijkcomités of burgerinitiatieven hier niet vernoemd – vergetelheid?]

- Budgethouderschap: wat? (2)

‘(...) de toegekende bevoegdheid tot beheer van een budget dat taakstellend is in die zin dat het een norm inhoudt waarvan de budgethouder de realisatie nastreeft.’ (art. 158 GD)

‘(...) gaat de budgethouder de verbintenissen aan, in voorkomend geval binnen de perken van de delegatie, overeenkomstig het aan hem toevertrouwde budget. In voorkomend geval binnen de perken van de delegatie, bepaalt hij de wijze van gunnen (...; overheidsopdrachten) en stelt de voorwaarden ervan vast, voert de opdracht uit, wijst de opdracht toe en keurt de te betalen bedragen goed overeenkomstig het aan hem toevertrouwde budget.’ (art. 160, §1 GD)

- Budgethouderschap: wat? (3)?

‘De budgethouder is verantwoordelijk voor de facturatie van de te ontvangen bedragen die betrekking hebben op het aan hem toevertrouwde budget.’ (art. 160, §3 GD)

‘(...) rapporteert het personeelslid dat instaat voor de praktische uitvoering van het budgethouderschap [van wijkcomités of burgerinitiatieven, JL], minstens eenmaal per jaar aan het college van burgemeester en schepen over de uitvoering van het budgethouderschap.’ (art. 167 GD)

- Budgethouderschap: wie?

‘§1. Het budgethouderschap komt toe aan het college (...), behoudens de uitzonderingen vermeld in dit decreet en onverminderd de toepassing van §2, §3 en §4. (...)

§4. Onder de voorwaarden die door de gemeenteraad vastgesteld worden, kan het college (...) het budgethouderschap met betrekking tot bepaalde budgetten betreffende projecten delegeren aan wijkcomités en burgerinitiatieven, ook voor aangelegenheden die het dagelijks bestuur te boven gaan. De gemeenteraad bepaalt minstens onder welke voorwaarden een wijkcomité of burgerinitiatief als voldoende gedragen door een wijk of door de bevolking kunnen beschouwd worden.

Dergelijke delegatie vervalt in ieder geval zes maanden na de algehele vernieuwing van de gemeenteraad.

Het college (...) duidt in overleg met het betrokken wijkcomité of burgerinitiatief een personeelslid aan dat instaat voor de praktische uitvoering van het budgethouderschap bedoeld in het eerste lid.’ (art. 159 GD)

- Budgethouderschap: concreet:
  - Bevoegdheid om stedelijke budgetten te besteden (uitgaven en eventueel ook inkomsten) toegekend aan derden buiten het bestuur
  - Bevoegdheid houdt o.a. de volledige afhandeling van overheidsopdrachten in namens de stad
  - Bevoegdheid betekent ook: budget inzetten om vooropgestelde doelstellingen (van de stad!) te realiseren
  - Wijkcomité of burgerinitiatief krijgt wel personeelslid ter beschikking voor praktische afhandeling
  - Gemeenteraad bepaalt regels over representativiteit
  - Maar:
    - Zat hier eigenlijk iemand op te wachten?
    - Tot nu toe in die vorm nergens toegepast in Vlaanderen

- Het strakke stadsbudget
  - Inhoudelijk (enveloppes, ...)
  - Annaliteit
  - Complexiteit budgetwijzigingen
- Toepassing wet overheidsopdrachten door (gesubsidieerde) privépersonen: quid?
- Fiscale behandeling van aan derden gestorte bedragen indien begunstigde $\neq$ rechtspersoon
- Vermoeden van 'EVA volgens gemeentedecreet' indien te veel middelen van stad

Aandachtspunten

- Wet 14.11.1983 op besteding van subsidies (zeer ruim omschreven!): vereist verantwoording van besteding door begunstigde aan verstrekker (=stad)
- Cultuurpact: vereist:
  - Niet-discriminatie
  - Toekennen van subsidies via:
    - nominatim vermelding in budget *of*
    - toepassing van door gemeenteraad goedgekeurd reglement
- Gebruik derden niet om te ontsnappen aan wetgeving overheidsopdrachten:
  - Ook bestemming van subsidies kan onderworpen zijn
  - Onderscheid subsidies – overheidsopdracht soms flinterdun!

Aandachtspunten

- Gemeentedecreet (art. 225, §3): ‘vermoeden’ dat rechtspersoon met ‘welbepaalde taken van gemeentelijk belang is belast’ indien:
  - Een of meer organen bestaan voor meer dan 50% uit raadsleden of zijn door die organen aangesteld *of*
  - Stad of vertegenwoordigers beschikken over meerderheid stemrechten *of*
  - Financiële middelen vallen voor meer dan de helft ten laste van de stad

Vermoeden is weerlegbaar, maar toch aandachtspunt!

- Maak gebruik van nieuwe mogelijkheid (sinds 1.7.2009) voor interne kredietaanpassingen
- Overweeg de mogelijkheden van budgethouderschap, maar hou rekening met alle randvoorwaarden; waarom geen tijdelijk experiment?
- Fiscale fiches voor begunstigen zonder ondernemingsnummer (feitelijke verenigingen): 'verschoonbare fout'
- Leg (financiële en andere) afspraken ook contractueel vast (geen informele circuits!)
- Kijk uit met subsidies die meer dan 50% van middelen derde dekken
- Maak van borgstelling geen verkapte subsidie.

Nog vragen?